

Міністерство освіти і науки України  
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця  
Університет Миколаса Ромеріса (Литва)  
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Польща)  
Університет Хамлайн (США)  
Плімутський університет (Велика Британія)  
Університет імені святого Климента Охридського в Бітолі (Македонія)  
Університет Тлемсена імені Абу Бакра Белкаїда (Алжир)  
Харківська обласна військова адміністрація  
Міжрегіональне управління Національного агентства України  
з питань державної служби у Харківській та Сумській областях  
Громадська організація «Розвиток громад Харківщини»

## **МАТЕРІАЛИ**

**Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

### **«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**



**23 листопада 2023 року**

**Харків  
2023**

УДК 351(06)  
ББК 67.401я4  
П 88

П 88 **Публічне управління: проблеми та перспективи:** матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Харків, 23 листопада 2023 року. – Харків : ТОВ «Константа», 2023. – 16 с.

ISBN 978 -966-342-432-X

**УДК 351(06)**  
**ББК 67.401я4**

ISBN 978 -966-342-432-X

© Колектив авторів, 2023  
© ТОВ «Константа», 2023

## ЗМІСТ

Організаційний комітет	10
Секція 1. «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС»	15
Секція 2. «Публічне управління та економічна політика в Україні»	15
Додаток 1. Тези доповідей учасників конференції (на електронному носії)	17

### СЕКЦІЯ 1

#### **Теоретичні та прикладні аспекти розвитку публічного управління: досвід України та ЄС**

Belyavtseva Viktoriia, Jain Pradeep Kumar. ECONOMIC EFFICIENCY OF THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN MANAGEMENT ACTIVITIES LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES	17
Guogis Arvydas, Bernotas Dainius. REGARDING THE PROBLEM OF NON-TAKE-UP OF CASH SOCIAL ASSISTANCE IN LITHUANIA	22
Melnyk Viktoriia. INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF PUBLIC ADMINISTRATION	32
Onatska Daria. POLICY IN THE FIELD OF PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS IN THE CONDITIONS OF TERRITORIAL ORGANIZATION OF POWER IN UKRAINE	37
Shumskaya Anna. ACTUAL ISSUES OF DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION TO ENSURE EFFECTIVE TERRITORIAL MANAGEMENT IN UKRAINE	42
Stepanenko Nataliia. THE INFLUENCE OF THE EFFICIENCY OF PUBLIC ADMINISTRATION ON THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE	46
Аведян Людмила Йосипівна, Міхеєва Ірина Вікторівна, Чухно Ольга Володимирівна. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	50
Алексєєва Яна Леонідівна. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	56
Асєєв Антон Олександрович. СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	62
Барка З. М., Потехіна Наталія Іванівна, Комісар Юрій Анатолійович. СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ	67
Бондар Оксана Вікторівна. ДОСВІД ІНШИХ КРАЇН В НАПРЯМКУ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЕЛЕКТРОННИМ ДОКУМЕНТООБІГОМ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ	72
Бріль Михайло Сергійович, Барановський Дмитро Васильович. ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	

Сільченко Ірина Вікторівна. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	258
Сірик Діана Дмитрівна. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	262
Соболев Вадим Григорович, Караджова Віра. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	266
Столярчук Єлизавета Сергіївна. РЕАЛІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	271
Табацький Максим Гарійович, Єрьомка Данило Вікторович. СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ІЗ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	278
Тепляк Олександр Євгенійович. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ – КРАЇНИ ЄС	283
Тулєнінов Олександр Вікторович. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІТ В ОРГАНАХ ВЛАДИ	288
Часовських Марія Олександрівна. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	292
Шамрай Марія Сергіївна, Суварян Анна Русланівна. СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ	298
Шашков Юрій Михайлович. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДОКУМЕНТООБІГ В ПУБЛІЧНІЙ УСТАНОВІ	303
Шевченко Валерія Миколаївна. ПОСИЛЕННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК НАПРЯМОК УДОСКОНАЛЕННЯ СЕРВІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	307
Шепілова Єкатерина Андріївна. ОБГРУНТУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ТА МЕТОДІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ	312
Шульга Дмитро Михайлович. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ	317
Юрічківська Карина Віталіївна. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	322
Юрченко Крістіна Михайлівна. КЛІЄНТОРІЄНТОВАНЕ ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ВІДПОВІДНІСТЬ КРИТЕРІЯМ ЄС	327

## **СЕКЦІЯ 2**

### **Публічне управління та економічна політика в Україні**

Gavkalova Nataliia, Dr. John Martin. FUNDAMENTALS OF LANDSCAPE STRATEGIES	331
Gruzd Maryna. ANALYSIS OF THE EFFICIENCY AND EFFECTIVENESS OF THE IMPLEMENTATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE	336

УДК 005.2:332.822

## ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ – КРАЇНИ ЄС

Тепляк Олександр Євгенійович,  
студент 4 курсу освітнього ступеня  
«бакалавр» за спеціальністю «Публічне  
управління та адміністрування»  
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Удосконалення розвитку житлово-комунального господарства є ключовим фактором для забезпечення ефективного життєвого середовища та підвищення якості життя населення. На прикладі досвіду Польщі можна відзначити позитивні приклади реформування, що сприяють досягненню цієї мети через впровадження інноваційних стратегій та моделей у сфері управління житлово-комунальним господарством.

Україна 28 лютого 2022 року подала заявку на вступ до ЄС [1]. Однією з рекомендацій для вступу України до ЄС є приведення екологічних норм до норм країн ЄС. Закон України «Про управління відходами» введений в дію 9 липня 2023 року, але механізми його реалізації не напрацьовані – ЖКГ в Україні залишається на рівні розвитку 2000-х років.

Важливу роль в збереженні екологічного середовища відіграють саме підприємства ЖКГ. А відтак, ми можемо брати за приклад шлях реформування комплексу ЖКГ в Польщі – країні ЄС.

Отримавши у спадок на дуже низькому рівні комунальну систему, Польща спромоглася вивести її на один з найкращих рівнів у Східній Європі. Розберемо українську реформу комунального сектора на досвіді Польщі. Що дасть змогу досягнути позитивного та прискореного реформування, шляхом застосування досвіду цієї країни.

Реформа житлово-комунального господарства розпочалась у Польщі ще до вступу в Європейський Союз, у 90-х роках, і тривала п'ять років. На початку

були затверджені правові акти, які виключили участь держави на цьому ринку. Житлово-комунальне господарство стало справою тільки місцевого самоврядування та самих мешканців [2].

Результати польської реформи з'явилися одразу після проведення двох етапів – а саме приватизації житла, за якою мешканцям доводилося відшкодовувати державі до 10% вартості приватизованої нерухомості та прийняття закону про право власності на приміщення. В дуже короткі строки у країні було сформовано понад 80 тисяч співтовариств власників, що отримали управління майже 90% житлової нерухомості в Польщі (решта 10% багатоквартирних будинків перебувають у власності муніципалітету).

Ці зміни викликали в країні зміну відносин між споживачами комунальних послуг. Це були переважно представники приватного сектору, які приймали рішення незалежно від уряду і муніципалітетів. Однак для створення конкурентних умов для споживачів, потрібні були постачальники комунальних послуг, включаючи послуги управління житловим фондом. Подальші польські реформи стали особливо актуальними для України, оскільки показують успішний досвід створення ринку постачальників послуг з управління будинками.

Перш за все, в Польщі провели подрібнення ЖЕКів і їхню подальшу приватизацію. Всі крупні міста країни прийняли рішення про відмову від надання субсидій житлово-експлуатаційним компаніям (ЖЕКам). Це є вкрай важливим пунктом, адже субсидування унеможливорює ринкову конкуренцію, «зачиняючи» можливість приходу на ринок нових постачальників. Треба зазначити, що аналогічне рішення дається важко для українських міст, і являє собою причину сповільнення реформи житлово-комунального господарства.

Наступним кроком, щодо розвитку польської реформи було – приватизація ЖЕКів. Суворих правил як правильно робити приватизацію не було. Водночас, для захисту цих компаній від демпінгу, багато міст ввели тимчасові обмеження на зміну управління. Наприклад, у місті Краків така заборона тривала два роки. У результаті, у великих містах вдалося швидко

приватизувати ЖЕКи. У менших містах цей процес протікав повільніше, і багато з них досі залишаються у комунальній власності. Навіть у невеликих селищах є можливість укласти договір з приватними управителями, які пропонують вигідні умови для спільнот власників багатоквартирних будинків. В Україні, наприклад, говорячи про створення ринку управителів на рівні міст, часто можна почути відповідь що все розуміємо, але питання комплексне, поговоримо після виборів.

У звичайному випадку приватний бізнес не йде у незнайому сферу, тим більше яка традиційно вважалася «бюджетною». Але як показав досвід Польщі – може піти, але лише за умови прозорого регулювання. Для досягнення цих цілей у 1997 році в Польщі було прийнято Закон "Про управління нерухомістю", що фактично відновив професію управителя нерухомістю. Можливість заробляти на послугах, які раніше надавалися виключно муніципальними компаніями, виявилася дуже привабливою. Будинки не мають обов'язку укладати контракти з такими компаніями, але в більшості випадків це виявляється вигідніше, ніж вирішувати такі питання самостійно. На сьогодні більшість багатоквартирних будинків скористалися послугами компаній-управителів.

Ринок управителів відкритий для всіх, за винятком осіб або компаній, які вчинили правопорушення, у тому числі фінансового характеру. Держава спочатку залишила за собою контроль за їх кваліфікацією, випускаючи ліцензії, відкриваючи ринок комунальних послуг для приватного бізнесу.

Проте навіть у цьому випадку держава відійшла від активного втручання, передавши більшу частину відповідальності об'єднанням управителів. У кожному місті були створені об'єднання управителів житла, які в свою чергу утворили кілька національних федерацій. Ці об'єднання займалися навчанням майбутніх управителів, а роль держави обмежувалася проведенням професійної перевірки, причому до складу комісії також запрошували представників реального сектора. Проте отримання ліцензії управителя вимагало значних зусиль і фінансових витрат. На навчання витрачалося близько 180 годин, а витрати на цей процес становили в середньому приблизно 2 тисячі євро.

Тому у 2014 році було прийнято рішення скасувати обов'язкову

сертифікацію управителів житлового фонду. Важливо відзначити, що ринок не відчув значних змін. Проте зараз планується відновлення ліцензування, але вже в рамках загальноєвропейської системи. Це дозволить польським управителям працювати в будь-якій країні ЄС. Варто зазначити чому мінімальний державний контроль у вигляді ліцензування не знищив ринок, наповнивши його “одноденками”. А все через те, що ще однією обов'язковою умовою роботи управителів є наявність страхування їхньої цивільно-правової відповідальності перед третіми особами. Аналогічним чином обов'язковому страхуванню підлягає і залучення підрядників: електриків, водопровідників тощо.

Простіше кажучи, підписуючи договір з професійним управителем, власники житла знають, що збитки від їхньої можливої помилки компенсує страхова компанія. А це забезпечує високу довіру споживачів, без чого реформи ніколи не стали б успішними.

Успіх польської житлової реформи був би неповний без досвіду термомодернізації будинків. У ці роботи з 1999 року держава інвестувала понад 3 млрд євро. Ці гроші покривають частину витрат на ремонтні роботи за умови, що за їхніми підсумками буде зафіксовано зниження споживання тепла [3].

Як приклад у Польщі ситуація така, що в основному тепло у великих містах виробляється в процесі спалювання вугілля. Одночасно отримують тепло і електричну енергію. Це ефективне застосування способу отримання цих двох продуктів, але не в цьому полягає проблема. Якщо подивитися на українську ситуацію, то вона полягає не в тому, яку технологію застосовують. Треба розуміти, що має бути ланцюг від кінцевого споживача через системи теплопостачання, регулятори, труби, до котельні. Це не тільки технічний зв'язок, але і фінансовий та інформаційний. З одного боку, тепло протікає з котельні через труби до радіаторів. У протилежному напрямку рухаються гроші, а також інформація щодо потреби в цьому теплі. Якщо цей процес неефективно налаштований, це призводить до великих втрат, як це сталося в Україні [4].

Роботи з термомодернізації в Польщі фінансувалися спільнотами власників, а мотиваторами цього процесу були нові управителі, найняті



спільнотами власників. Іншими словами, ключ до успіху польської реформи полягає в тому, що ринок взяв на себе основну частину завдань, а держава виконувала роль каталізатора для цього процесу. «Теплі кредити» показали, що люди психологічно готові взяти на себе відповідальність за обслуговування та модернізацію своєї власної нерухомості. Проте успіх у реформуванні житлового сектора Польщі був досягнутий передусім завдяки створенню конкурентного ринку управителів нерухомістю. Чого в повній мірі не було реалізовано в Україні, де реформи залишаються неповними.

Україна вже взяла до уваги ці недоліки, вживаючи кроки у напрямку створення конкурентного ринку управителів. Всі необхідні для цього закони вже прийняті, і залишається лише їх реалізувати. Отже, успіх, досягнутий у Польщі, повністю можливо повторити і в Україні. Усі необхідні для цього умови вже створені [3].

#### Література:

1. Рік тому Україна подала заявку на вступ в ЄС, цього року настав час для переговорів про членство – Зеленський [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ukraine-eu-zelenskyi/32291713.html>

2. Польща: ціни на ЖКГ формуються на переговорах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/article/9910>

3. Справжня реформа: як Польща модернізувала "комуналку" і чого не вистачає Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/06/14/7097317/>

4. Гжегож Гайда: «Стара система ЖЕКів апріорі не відповідала потребам ринку, це була модель управління державним майном» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tyzhden.ua/gzhegozh-gajda-stara-systema-zhekiv-apriori-ne-vidpovidala-potrebam-rynku-tse-bula-model-upravlinnia-derzhavnym-majnom/>

Науковий керівник: к.е.н., доц. О. О. Єрмоленко

**Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.**